

Przedmiotowe Zasady Oceniania – EdB SP

Przedmiotowe Zasady Oceniania zostały opracowane na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 356).
- Ustawy o systemie oświaty (Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60).
- Rozporządzenia MEN z dnia 10. 08. 2001 r. w sprawie standardów wymagań będących podstawą przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów (Dz. U. Nr 92, poz. 1020 z dnia 3 września 2001 r.).
- Rozporządzenia MEN z dnia 07. 09. 2004 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 29, poz. 323 z 2001 r. z późniejszymi zmianami).
- Statutu Szkoły,
- Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania,
- Programu nauczania edukacji dla bezpieczeństwa w 8 klasie szkoły podstawowej Bogusławy Breitkopf,
- Podręcznika dla gimnazjum „Edukacja dla bezpieczeństwa”, wyd. WSiP.

I. Cele PZO:

1. Wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowości ucznia.
2. Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie uczniom, rodzicom i nauczycielowi rzetelnej informacji o specjalnych uzdolnieniach, postępach i trudnościach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

II. Zasady PZO:

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z edukacji dla bezpieczeństwa oraz o sposobie i zasadach oceniania.
2. Każda ocena jest jawna i opatrzona komentarzem nauczyciela.

3. Zawartością komentarza są wskazówki dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne.
4. Wymagania edukacyjne formułowane są w oparciu o podstawę programową.
5. Stosuje się dwa poziomy wymagań: podstawowy i ponadpodstawowy.
6. Wymagania ponadpodstawowe zawierają w sobie wymagania podstawowe. Aby zaliczyć poziom ponadpodstawowy, należy najpierw osiągnąć poziom podstawowy.
7. Stosuje się sześciostopniową skalę ocen.
8. Powiązanie wymagań dwupoziomowych z sześciostopniową skalą wymagań jest następujące:

WYMAGANIA	PROCENT PUNKTÓW	OCENA
Ponadpodstawowe	99%-100%	celujący
	86%-98%	bardzo dobry
	70%-85%	dobry
Podstawowe	50%-69%	dostateczny
	30%-49%	dopuszczający
	0%-29%	niedostateczny

9. Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie dwutygodniowym od powrotu do szkoły po uprzednim zapoznaniu się z wymaganiami.
10. Uczeń ma tylko jeden raz prawo do poprawy pracy klasowej, w terminie dwóch tygodni od rozdania prac (wyjątki: w przypadku ucznia, który ma nieusprawiedliwioną nieobecność na lekcji, na której odbywał się sprawdzian oraz ucznia, który ściągał na sprawdzianie, poprawa powinna odbyć się na następnej jednostce lekcyjnej).
11. Prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
12. Jeżeli w ustalonym wcześniej terminie mają miejsce: wycieczka, uroczystości szkolne itp., które nie uwzględniły zapowiedzianej wcześniej pracy klasowej, konsekwencje zwiększenia liczby pisemnych prac klasowych i sprawdzianów praktycznych w tygodniach następnych ponoszą uczniowie.
13. Ze sprawdzianów praktycznych - RKO, pomoc nieprzytomnemu - zwolnieni są uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, jeśli stwierdzona niepełnosprawność uniemożliwia im wykonanie niezbędnych czynności.
14. Dłuższe pisemne prace domowe nie są zadawane z lekcji na lekcję.
15. Kartkówki nie są zapowiadane; obejmują materiał z 3 ostatnich lekcji (z wyłączeniem lekcji powtórzeniowych); mogą sprawdzać zadania domowe.

16. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie odda pracy na czas, ma prawo do przedłużenia terminu oddania pracy po uzgodnieniu tego z nauczycielem.
17. Uczeń, który nie wywiązuje się z obowiązku napisania pracy i nie skorzysta z terminu dodatkowego, utraci szansę na zdobycie oceny pozytywnej, a zaniebdywanie przez niego obowiązków zostaje odnotowane w dzienniku i ma wpływ na ocenę śródroczną i roczną.
18. Pisemne prace domowe uczniowie powinni napisać czytelnie i estetycznie. Prace nieczytelne będą sprawdzane w miarę możliwości odczytania i zrozumienia zapisu.
19. Zeszyt przedmiotowy powinien być prowadzony systematycznie i starannie.
20. Pracą domową jest również przeczytanie tekstu z podręcznika na następną lekcję. Po wykorzystaniu limitu nieprzygotowania niewykonanie jej skutkuje oceną niedostateczną.
21. Raz w semestrze uczeń może zgłosić przed rozpoczęciem lekcji nieprzygotowanie do zajęć, ale tylko z ustnej lub krótkiej pisemnej pracy domowej bądź przeczytania tekstu (fakt ten odnotowywany jest w dzienniku).
22. W przypadku dłuższej (powyżej trzech dni) absencji spowodowanej chorobą uczeń ma prawo do uzgodnienia z nauczycielem przedmiotu terminu uzupełnienia braków.
23. Nauczyciel ma prawo podwyższyć ocenę semestralną lub roczną o jeden stopień uczniowi, który osiągnął wysoką frekwencję na zajęciach, był aktywny podczas lekcji, inicjował przedsięwzięcia innowacyjne: wystawa, projekt naukowy, prezentacja multimedialna brał udział w konkursach na poziomie lokalnym, poszerzających wiedzę ujętą programem, działał aktywnie w wolontariacie, Ochotniczej Straży Pożarnej, stowarzyszeniach, fundacjach.
24. Ocena śródroczna i roczna nie jest w żadnym wypadku średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.
25. Uczeń pracuje systematycznie przez cały rok, nie ma możliwości poprawiania ocen na tydzień przed klasyfikacją.
26. Rodzice mają prawo wglądu do prac uczniów podczas wywiadówek, dni otwartych szkoły i indywidualnych spotkań z nauczycielem przedmiotu.
27. Wszelkie wyjątkowe sytuacje nie ujęte w PZO rozstrzygane są na płaszczyźnie uczeń – nauczyciel – rodzic.

III Obszary aktywności podlegające ocenie

1. Sprawdziany wiadomości.
2. Wypowiedź ustna.

3. Ćwiczenia praktyczne.
4. Aktywność w czasie zajęć oraz zaangażowanie poza programem nauczania w danym roku szkolnym:
  - konkursy,
  - zawody.
5. Wolontariat, członkostwo w OSP (Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze).
6. Wykonywanie dodatkowych, nadobowiązkowych prac domowych (tzw. prac dla chętnych).
7. Udział w przedstawieniach bądź uroczystościach, przygotowanie i prowadzenie fragmentów lekcji itp.

IV Metody sprawdzania osiągnięć

1. Prace klasowe:

Rozumiane jako samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów przeprowadzone podczas zajęć edukacyjnych i obejmujące określony materiał tematyczny (wg harmonogramu).

- ✓ test semestralny – **raz w semestrze** (w II-im semestrze jest równoznaczny z testem na zakończenie roku),
- ✓ sprawdzian wiadomości (test na zakończenie działu) – **maksymalnie 3 razy w semestrze**.

a. Kartkówki

Rozumiane jako krótkie prace pisemne, sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów i obejmujące 3 ostatnie tematy lekcji - **w zależności od potrzeb**,

- a) nie są zapowiadane,
- b) trwają 15 - 20 minut,
- c) o pisaniu kartkówki przez ucznia w przypadku jego losowej nieobecności lub choroby decyduje nauczyciel.

2. Wypowiedzi ustne ucznia – maksymalnie 2 x w semestrze.

Podczas odpowiedzi ustnej oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii historycznej, wskazywanie związków przyczynowo-skutkowych, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych.

3. Dłuższa pisemna praca domowa – maksymalnie 2 x w semestrze.

Dłuższa samodzielna wypowiedź na określony temat (w tej formie oczekujemy od uczniów prezentacji własnego zdania lub poglądu).

Praca może być oceniona w skali od 0-10 pkt., które następnie przeliczane są na oceny zgodnie ze skalą procentową. Na sumę punktów składają się następujące elementy pracy:

- ✓ właściwe wykorzystanie materiału faktograficznego do argumentacji - 0-2 pkt.
  - ✓ wzbogacenie pracy o fragmenty źródeł - 0-1 pkt.
  - ✓ właściwe stosowanie terminologii, procedur - 0-2 pkt.
  - ✓ wzbogacenie pracy o własne przemyślenia, sądy, wnioski, poglądy - 0-2 pkt.
  - ✓ poprawność językowa; właściwy dobór słownictwa do wyrażanej treści – 0-1 pkt.
  - ✓ poprawność ortograficzna – 0-1 pkt.
  - ✓ zaznaczenie związków przyczynowo-skutkowych - 0-1 pkt.
4. **Krótką pisemną pracą domową**, sprawdzająca tzw. wąski zakres materiału – **w zależności od potrzeb**; oceniana plusami „+” lub minusami „-”.
  5. **Sprawdzian praktyczny** (ćwiczenia praktyczne) – maksymalnie 2 razy w semestrze (RKO, pomoc nieprzytomnemu i omdlałemu).
  6. **Praca w grupie** – w **zależności od potrzeb**; sprawdzająca umiejętność współpracy w grupie, wkład pracy własnej w pracę grupy oraz umiejętność wyszukiwania informacji i dokonywanie ich selekcji.
  7. **Udział ucznia w konkursach tematycznych.**
  8. **Aktywność na lekcji** - **oceniana plusami lub minusami z założeniem, że 3 plusy = bdb, 3 minusy = ndst, 2 plusy = db, 1 plus = dost.**
  9. **Prace dodatkowe, nadobowiązkowe** (wszelkie prace nadobowiązkowe, których podjęcie się uczeń z własnej inicjatywy lub z inicjatywy nauczyciela, będą wysoko oceniane; dla osób chętnych).

Nauczyciel może dokonać zmian w ocenianiu ze względu na trudność testów oraz zwracając uwagę na uczniów ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się.

V POPRAWIANIE OCEN

1. Uczeń ma prawo do poprawienia ocen, uzyskanych z dwóch wybranych sprawdzianów typu II w półroczu, w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od oddania sprawdzianów i nie później niż tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej w terminie i trybie ustalonym przez nauczyciela przedmiotu.
2. Oceny ze sprawdzianów typu I i III nie podlegają poprawie.
3. Oceny uzyskane z innych form sprawdzania osiągnięć, uczeń może poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
4. Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu ich w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się.
5. Wszystkie sprawy sporne oraz nieujęte w PSO, rozstrzygane będą zgodnie z WSO oraz rozporządzeniami MEN.

Ocenę dodatkową można otrzymać za samodzielnie przygotowane projekty/referaty/prezentacje.

VI Ocenianie wspomagające:

Uczeń może otrzymać „+” za:

- aktywność na lekcji,
- prace domowe o małym stopniu trudności,
- pracę w grupach,
- pomoce dodatkowe przyniesione na lekcję,
- znajomość bieżących wydarzeń.

Za trzy plusy uczeń otrzymuje ocenę bdb.

Uczeń może otrzymać „-” za:

- brak pracy domowej
- brak zeszytu, podręcznika lub innej pomocy.

Za trzy minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

VII Skala ocen

1. Zgodnie z WZO stosuje się skalę ocen od 1 do 6.
2. Ponadto znakiem plus (+) oceniana jest na bieżąco aktywność ucznia na lekcji.
3. Trzy znaki plus (+) równa się ocenie bardzo dobrej (5).

4. Brak przygotowania do lekcji zaznaczane jest minusem (-). Trzy minusy równają się jedynce, przy czym nie jest to ocena wiedzy czy umiejętności, lecz jedynie informacja o pilności ucznia.
5. Nieoddanie w terminie pracy odnotowywane jest w dzienniku. Nieoddanie w terminie nie wpływa na ocenę pracy, o ile nauczyciel wyznaczył dodatkowy termin.

Ponieważ jednym z podstawowych zadań szkoły jest wychowanie, wszelkie nieuczciwe formy oszustwa ze strony uczniów podczas sprawdzania wiedzy będą skutkowały oceną niedostateczną.

KOPIOWANIE PRAC Z INTERNETU = PLAGIAT = OCENA NIEDOSTATECZNA

VIII WYMAGANIA EDUKACYJNE

Ocena celująca

Uczeń potrafi:

- opisać zagrożenia zdrowia i życia człowieka spowodowanego przez zagrożenia naturalne w regionie i w Polsce w ostatnich latach i przedstawi propozycje zapobiegania im w przyszłości,
- wymienić podstawowe źródła zagrożeń chemicznych i radiacyjnych,
- wymienić struktury centralne i lokalne zarządzania kryzysowego w przypadku powodzi oraz wymienić czynności, które należy podjąć po ustąpieniu powodzi,
- uzasadnić rozmieszczenie tablic i znaków bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania i nauki,
- potrafi zaproponować sposoby zapobiegania skażeniom chemicznym,
- przedstawić zasady ewakuacji ludności, zwierząt z terenów zagrożonych, potrafi wyjaśnić sposoby zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność,
- przedstawić ogólne schematy ratunkowe oraz łańcuch ratunkowy, przedstawić schemat postępowania ratowniczego z niezbędnym wykonaniem zabiegów resuscytacyjnych,
- ustalić i eliminować realne i potencjalne zagrożenia dla ratownika i poszkodowanego w miejscu wypadku,
- przedstawić najważniejsze zadania ratownicze do czasu przyjazdu pogotowia,
- wymienić zasady obowiązujące w wypadku masowym,

- wyjaśnić jakie warunki muszą być zachowane przy RKO i PPŻ u porażonych prądem,
- przy podtopieniu/utonięciu i u kobiet ciężarnych postępować według schematu ratunkowego,
- dokonać badania w celu rozpoznania rodzaju urazów i stanu poszkodowanego,
- przedstawić schemat postępowania przy krwotoku tętniczym i żylnym,
- wykonać niezbędne czynności przeciwwstrząsowe w różnych sytuacjach,
- udzielić pomocy przy zwichnięciach i skręceniach połączonych z innymi urazami, wykorzystując łańcuch ratowniczy,
- udzielić pomocy przy złamaniach połączonych z innymi urazami wykorzystując łańcuch ratowniczy,
- dostosować postępowanie do rodzaju zatrucia zgodnie ze schematem postępowania ratowniczego, a także rozpoznać, jakimi drogami może nastąpić zatrucie organizmu i potrafi udzielić pierwszej pomocy,
- wyjaśnić skutki ogólne oparzeń i zagrożenia z tym związane oraz zaproponować działania przeciwwstrząsowe przy oparzeniach,
- wyjaśnić zagrożenia związane z brakiem udzielenia pomocy osobie z napadem drgawkowym, napadem duszności, zawałem serca, udarem mózgu,
- zdiagnozować i udzielić pomocy poszkodowanym w nagłych zachorowaniach zgodnie ze schematem ratowniczym.

Ocena bardzo dobra

Uczeń potrafi:

- opisać skutki zagrożeń dla ludności, infrastruktury i gospodarki kraju spowodowane przez klęski żywiołowe,
- wyjaśnić istotę zagrożeń towarzyszących rozwojowi cywilizacji oraz potrafi zaproponować działania zapobiegawcze,
- przedstawić sposoby zapobiegania degradacji środowiska regionie,
- zaproponować własne sposoby przeciwdziałania i unikania zagrożeniom bezpieczeństwa,
- opisać środki i sprzęt gaśniczy oraz przedstawić zasady ich stosowania podczas pożaru,
- przedstawić sposoby ratowania ludzi i zwierząt z pożaru,
- omówić istotę różnych zagrożeń pożarowych, scharakteryzować elementy profilaktyki przeciwpożarowej,
- dokonać analizy lokalnych zagrożeń związanych z wodą,
- sporządzić indywidualny plan postępowania na wypadek lokalnych zagrożeń hydrologicznych,

- zna zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznym,
- scharakteryzować regulacje prawne ochrony i obrony cywilnej,
- wyjaśnić zasady zachowania się po ogłoszeniu poszczególnych alarmów,
- scharakteryzować poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego oraz ich rolę i znaczenie,
- uzasadnić konieczność udzielania pomocy w sytuacji zagrożenia życia,
- wie kiedy i jak ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej z pozycji zastanej,
- wymienić zagrożenia związane z brakiem przytomności i sposób postępowania zapobiegających wystąpieniu,
- postępować według schematu ratunkowego,
- wykonać resuscytację przez jedną i dwie osoby na fantomie,
- przedstawić objawy porażenia prądem i piorunem oraz wie jak należy udzielać pomocy,
- udzielić pierwszej pomocy zgodnie ze schematem ratowniczym,
- wymienić sposoby tamowania krwotoków zewnętrznych i wewnętrznych,
- wykorzystać podręczne środki unieruchamiające i różne sposoby postępowania,
- dostosować właściwe czynności ratownicze do rodzaju urazu i sytuacji,
- dostosować postępowanie do rodzaju zatrucia i drogi wnikania oraz udzielić pomocy doraźnej w zatruciach różnymi drogami i w różnych sytuacjach,
- udzielić pierwszej pomocy przy oparzeniach i odmrożeniach, dostosowując sposób postępowania do sytuacji, postępując według schematu ratunkowego,
- rozpoznać zagrożenia związane z brakiem udzielenia pomocy osobie z napadem drgawkowym, napadem duszności, zawałem serca, udarem mózgu.

Ocena dobra

Uczeń potrafi:

- uzasadnić zasady postępowania w rejonach klęsk żywiołowych,
- wymienić źródła zagrożeń ekologicznych w regionie,
- opisać zasady zachowania się podczas wystąpienia zagrożeń, wypadków i katastrof komunikacyjnych,
- określić czym zajmuje się ochrona przeciwpożarowa,
- opisać zasady ratowania ludzi, zwierząt i mienia,
- określić stopień zagrożenia pożarowego we własnym domu,
- opisać znaczenie wody w życiu człowieka,

- wskazać podstawowe czynności biernej ochrony przeciwpowodziowej,
- opisać znaczenie znaków ewakuacyjnych, ochrony przeciwpożarowej , BHP,
- wie jakie mogą być zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry,
- wymienić i opisać elementy systemu krajowego ratownictwa,
- przedstawić obowiązki osób podlegających ewakuacji,
- udroźnić drogi oddechowe u poszkodowanych w różnych wypadkach,
- dokonać badania w celu rozpoznania rodzaju urazów i stanu poszkodowanego,
- scharakteryzować poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego oraz ich rolę i znaczenie,
- rozpoznać zaburzenia funkcji życiowych,
- udroźnić drogi oddechowe u poszkodowanych w różnych wypadkach,
- podać ogólny schemat postępowania w omdleniu, padaczce i braku przytomności,
- rozpoznać oznaki zatrzymania oddechu i krążenia,
- wykonać różne metody sztucznego oddychania,
- udzielać pomocy w wypadku porażenia prądem,
- wyjaśnić jakie są objawy porażenia prądem elektrycznym,
- wykonać opatrunek uciskowy,
- dostosować postępowanie oraz rodzaj opatrunku do rodzaju rany i sytuacji,
- rozróżnić rodzaj urazu na podstawie objawów,
- scharakteryzować poszczególne urazy kostno – stawowe,
- rozpoznać typowe zatrucia na podstawie objawów i okoliczności,
- ocenić stan poszkodowanego i stopień zagrożenia w różnych zatruciach,
- opisać skutki działania niskiej i wysokiej temperatury na organizm ludzki; udziela pomocy osobie poszkodowanej przy oparzeniu termicznym,
- obliczyć rozległość oparzenia,
- rozpoznać oznaki zawału serca, duszności, epilepsji; omdlenia,
- nieść pomoc osobom, które doznają zawału serca, ataku duszności lub epilepsji.

Ocena dostateczna

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować zagrożenia spowodowane przez siły natury,
- wyjaśnić pojęcia dziury ozonowej, efektu cieplarnianego, kwaśnych deszczy,
- porównuje zagrożenia występujące w Polsce i w regionie zamieszkania,
- opisać zagrożenia współczesnej młodzieży i nazwy instytucji prowadzących działalność profilaktyczną,
- opisać zjawiska patologiczne występują wśród dzieci i młodzieży,

- podać zasady poruszania się po drodze poza terenem zabudowanym,
- wymienić przyczyny powstawania pożarów,
- zna różnicę pomiędzy pożarem i klęską żywiołową,
- omówić sposoby ochrony na wypadek pożaru,
- dokonać podziału pożarów ze względu na rodzaj palącego się materiału,
- opisać zagrożenia, jakie stwarza woda,
- podać metody ograniczania negatywnych skutków powodzi,
- wymienić rodzaje znaków bezpieczeństwa,
- podać znaczenie poszczególnych rodzajów znaków,
- opisać znaczenie oznakowanie substancji toksycznych i biologicznych,
- wymienić powinności obywatelskie w zakresie ochrony i obrony cywilnej,
- wymienić rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych oraz systemy alarmowania i informowania ludności,
- sprawdzić oddech, określić go,
- przedstawić ogólne schematy ratunkowe oraz łańcuch ratunkowy,
- wymienić stany bezpośredniego zagrożenia życia,
- wymienić przyczyny omdlenia oraz braku przytomności,
- ułożyć poszkodowanego, zna miejsce ucisku, jego częstotliwość i głębokość,
- podać warunki bezpieczeństwa ratownika przy udzielaniu pierwszej pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym,
- wymienić przyczyny omdlenia oraz braku przytomności,
- wymienić rodzaje krwotoków,
- rozróżnić rodzaj krwotoku na podstawie objawów,
- opisać zastosowanie podręcznych środków do unieruchomienia kończyn dolnych i górnych,
- określić ogólne zasady udzielania pomocy przy złamaniach,
- wymienić najczęstsze przyczyny zatrucia i rodzaje trucizn,
- podać ogólne sposoby usuwania trucizn i nieswoiste odtrutki,
- wymienić przyczyny i rodzaje urazów termicznych,
- rozpoznać rodzaj i stopień oparzenia na podstawie objawów,
- udzielić pomocy poszkodowanemu z zawałem serca,
- udzielić pomocy poszkodowanemu napadem drgawkowym.

Ocena dopuszczająca

Uczeń potrafi:

- wymienić naturalne zagrożenia czasu pokoju,
- wymienić zagrożenia związane z działalnością człowieka,
- wymienia zagrożenia w najbliższej okolicy zamieszkania i szkoły,
- opisać zagrożenia współczesnej młodzieży,
- podać definicję pożaru,
- wezwać telefonicznie pomoc do gaszenia pożaru,

- pokazać miejsca, gdzie znajduje się podręczny gaśniczy w szkole,
- zna znaki ewakuacyjne,
- określić, jakie substancje można gasić wodą, a jakie nie,
- opisać zagrożenia związane z powodzią,
- wymienić czynności podczas ewakuacji powodziowej,
- nazwać tablice i znaki bezpieczeństwa,
- opisać, czym wyróżniają się tablice i znaki BHP,
- określić podstawowe zadania ochrony i obrony cywilnej,
- wyjaśnić znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja, deratyzacja, dezynsekcja,
- podać ogólny schemat zgłaszania wypadku,
- wymienić czynności wchodzące w zakres pierwszej pomocy,
- podać pojęcie pierwszej pomocy i jej cele,
- wskazać miejsce wykonywania masażu serca,
- rozpoznać oznaki zatrzymania oddechu i krążenia,
- wymienić czynności wchodzące w zakres pierwszej pomocy,
- wymienić czynności wchodzące w zakres pierwszej pomocy,
- zdefiniować pojęcia krwotoku,
- zdefiniować pojęcia wstrząsu,
- udzielić pierwszej pomocy w przypadku złamania, zwichnięcia, skręcenia,
- wymienić rodzaje urazów kostno - stawowych i ich objawy,
- zdefiniować podstawowe pojęcia,
- wymienić drogi wnikania trucizn do organizmu,
- wymienić źródła zagrożeń urazami termicznymi,
- podać stopień oparzenia,
- udzielić pomocy poszkodowanemu przy omdleniu,
- udzielić pomocy poszkodowanemu z krwotokiem z nosa.

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi się wypowiedzieć,
- nie opanował wiedzy i umiejętności w zakresie wymagań koniecznych niezbędnych do dalszego kształcenia,
- nie potrafi wykonać prostego polecenia,
- wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do nauki,
- nie interesuje się przedmiotem.

IX SPOSOBY DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH

Wymagania na poszczególne oceny dla uczniów z dysfunkcjami ustala się w zależności od dysfunkcji oraz indywidualnych możliwości i potrzeb

ucznia w oparciu o zalecenia przekazane przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną.

Uczeń ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

Dysgrafia

- a. uczeń powinien siedzieć blisko nauczyciela,
- b. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- c. precyzyjne formułowanie poleceń,
- d. dopuszczenie pisma drukowanego oraz prac na komputerze,
- e. możliwość odczytania pracy domowej w przypadku niewyraźnego pisma,
- f. umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

Dysleksja

- a. uczeń nie powinien głośno czytać przed całą klasą,
- b. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- c. precyzyjne formułowanie poleceń,
- d. wydłużenie czasu pracy z tekstem,
- e. jak najczęściej stosować środki wizualne i skojarzeniowe,
- f. monitorowanie stopnia rozumienia czytanego tekstu przez ucznia.

Dysortografia

- a. monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia),
- b. precyzyjne formułowanie poleceń,
- c. poprawność ortograficzna nie wpływa na ocenę,
- d. umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb ucznia słabowidzącego i słabosłyszącego na lekcjach EdB

1. Przy ocenie z prac pisemnych brać pod uwagę zawartość merytoryczną, a nie błędy wynikające z wady wzroku.
2. Opracowywać (w miarę możliwości) zagadnienia w postaci tabel, schematów, w celu lepszego zrozumienia pojęć.
3. Odwoływać się do modeli graficznych, rysunków.
4. Udostępniać teksty (np. testy sprawdzające wiedzę) w wersji powiększonej.
5. Zwracać uwagi na szybką męczliwość ucznia, związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużać czas na wykonanie określonych zadań).
6. Umożliwić uczniowi korzystanie z kaset z nagraniami tekstów szkolnych.
7. Często zadawać pytania: „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

8. Uwzględnić wolniejsze tempo pracy.
9. Stosować większą czcionkę na sprawdzianach i kartkówkach, w miarę możliwości treść zadań tekstowych samemu głośno odczytywać na lekcji. Unikać zwartego tekstu, pisanego małą czcionką.
10. Umożliwić uczniowi stosowanie pomocy optycznych.
11. Umożliwić uczniowi korzystanie z komputera na lekcji i urządzeń elektronicznych wspomagających ucznia słabo widzącego i słabosłyszącego.
12. Przygotowując sprawdzian powiększać tekst, pamiętając, że niektóre czcionki są trudniejsze do czytania, między kolejnymi zadaniami pozostawić zwiększony odstęp,
13. Rozwiązując zadania tekstowe kierować ucznia do ważniejszych fragmentów tekstu, tych, które zawierają istotne dane.
14. Pozwolić korzystać z dużej ilości kartek, aby każde zadanie mogło być rozwiązane osobno, (wtedy łatwiej jest ocenić cały tok myślenia, a nie tylko wynik końcowy).
15. Pisać wyraźnie na tablicy.
16. Podać uczniowi jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itd.).
17. Przeznaczać więcej czasu na prace pisemne, sprawdzać, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek.
18. W przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytać ucznia ustnie.
19. Pozwalać na wykonywanie prac na komputerze.
20. Nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany, uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat, w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypomnienie, wydobyć z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać.
21. Posadzić ucznia słabowidzącego i słabosłyszącego w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
22. W czasie lekcji używać jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy.
23. Jeżeli pisanie z tablicy sprawia uczniowi słabowidzącemu i słabosłyszącemu duże trudności, można je zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu:
  - a. przepisywanie zdań z uzupełnieniem „luk” odpowiednimi wyrazami,
  - b. sprawdzanie notatek ucznia i uzupełnianie ich.
24. Przy ocenie prac pisemnych ucznia nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedowidzenia i niedosłuchu, one nie powinny obniżyć ogólnej oceny pracy.

25. Przy ocenie osiągnięć ucznia z wadą wzroku należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy ucznia, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

Kryteria oceniania na poszczególne stopnie:

CELUJĄCY:

- ✓ wiedza na poziomie znacznie przekraczającym wymagania programowe,
- ✓ pełne rozumienie wiadomości programowych i na ich podstawie operowanie treściami programowymi,
- ✓ samodzielne wykonywanie RKO,
- ✓ samodzielne i sprawne posługiwanie się wiedzą w teorii i praktyce,
- ✓ odpowiedzi ustne i pisemne świadczące o opanowaniu wiedzy we właściwym zakresie problemowym,
- ✓ swobodne operowanie faktami, dostrzeganie między nimi związków, ukazywanie związków między zjawiskami z różnych dziedzin życia,
- ✓ aktywność na lekcjach,
- ✓ systematyczność i pilność w nauce.

BARDZO DOBRY

- ✓ materiał został opanowany we właściwym zakresie problemowym,
- ✓ samodzielne wykonywanie RKO,
- ✓ samodzielne i sprawne posługiwanie się wiedzą w teorii i praktyce (odpowiedzi nie wychodzą poza obowiązujący program nauczania),
- ✓ duża szczegółowość w przedstawianiu faktów,
- ✓ podejmowanie samodzielnej oceny zjawisk i faktów,
- ✓ duża aktywność na zajęciach,
- ✓ w pracach pisemnych i w wypowiedziach ustnych właściwe używanie terminologii,
- ✓ systematyczność i pilność w nauce

DOBRY

- ✓ materiał nie został w pełni opanowany i zrozumiany,
- ✓ samodzielne wykonywanie RKO,
- ✓ materiał opanowany w zakresie podstaw programowych,
- ✓ w odpowiedziach ustnych lub pisemnych występują drobne błędy rzeczowe i merytoryczne,
- ✓ ograniczona umiejętność analizy problemu,
- ✓ poprawne stosowanie słownictwa i terminologii,

- ✓ poprawne rozumienie i stosowanie pojęć,
- ✓ poprawne przedstawianie związków przyczynowo-skutkowych,
- ✓ uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych.

DOSTATECZNY

- ✓ materiał został opanowany i zrozumiany w niewielkim stopniu,
- ✓ RKO wykonywana z drobnymi błędami,
- ✓ odpowiedzi ustne i pisemne tylko częściowo odpowiadają podstawowym zagadnieniom,
- ✓ zdarza się błędne używanie terminologii,
- ✓ sporadyczne używanie właściwych pojęć,
- ✓ brak własnej oceny wydarzeń,
- ✓ niesamodzielność i odtwórczość w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych,
- ✓ bierna postawa na zajęciach,
- ✓ w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych ubogie słownictwo.

DOPUSZCZAJĄCY

- ✓ materiał został opanowany tylko w zakresie podstawowych wiadomości,
- ✓ poprawne rozumienie treści programowych przy znacznej pomocy nauczyciela,
- ✓ RKO wykonywane z licznymi błędami i pod kierunkiem nauczyciela,
- ✓ niewielkie umiejętności posługiwania się wiedzą w teorii i w praktyce,
- ✓ zaburzona umiejętność wskazywania związków przyczynowo-skutkowych,
- ✓ liczne błędy w rozumieniu i używaniu pojęć,
- ✓ ubogie słownictwo, pełne uproszczeń i nieścistości,
- ✓ sporadyczna aktywność na lekcjach,
- ✓ sporadyczne przygotowywanie się do zajęć,
- ✓ odpowiedzi pisemne i ustne w dużej części nie na temat,

NIEDOSTATECZNY

- ✓ materiał nie został opanowany nawet w zakresie wiadomości podstawowych, mimo znacznej pomocy nauczyciela,
- ✓ uczeń nie potrafi wykonać RKO,
- ✓ brak umiejętności i stosowania wiedzy w teorii i praktyce,
- ✓ błędne rozumienie pojęć z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa, złe ich stosowanie,
- ✓ prace pisemne i odpowiedzi ustne nie na temat,
- ✓ nie wypełnianie poleceń nauczyciela,

- ✓ brak odrobionych prac domowych,
- ✓ lekceważący stosunek do przedmiotu i nauczyciela,
- ✓ brak aktywności na lekcjach.

Autor:

T. Szymkiewicz